

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/187/2021                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6117257323                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 20.07.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mario Dubaň              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:6117257323.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu LITA, autorská spoločnosť, so sídlom v Bratislave, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, zastúpeného JUDr. Dagmarou Kubovičovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Nám. Biely kríž 3, proti žalovanému FLOREN, a.s., so sídlom v Kremnici, J. Horvátha 910/50, IČO: 36 042 587, zastúpenému PETKOV & Co s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, o zaplatenie 780,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ca/18/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. novembra 2020 sp. zn. 12Co/62/2019, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. novembra 2018 č. k. 20Ca/18/2017-180 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 780,- eur s úrokom z omeškania 5 % ročne z tejto sumy od 15.12.2017 do zaplatenia (I. výrok), zároveň zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania (II. výrok) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške (III. výrok). Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 27 ods. 1, § 58 ods. 1 písm. i/, § 63 ods. 2 písm. d/, § 79 ods. 1, 2 a § 164 ods. 1 zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona (ďalej len „Autorský zákon“); § 451, § 458a a § 442a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že žalobca sa od žalovaného domáhal zaplatenia sumy 780,- eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia za neoprávnené použitie autorských diel za rok 2016. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú oprávnením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-1587/2016-232/10421 z 18. augusta 2016, ako aj predchádzajúcim oprávnením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-663/2010-70/6165 z 11. mája 2010, v zmysle ktorých žalobca mal a aj má postavenie organizácie kolektívnej správy majetkových práv autorov a iných nositeľov práv k literárnym, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, audiovizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam a dielam úžitkového umenia. Z listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca

podľa § 79 ods. 1 a 5 Autorského zákona uzatvára rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktorými udeľuje súhlas na používanie diel za nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 Autorského zákona na zmluvnom základe, ako aj tých, ktorí nie sú ním zastupovaní s poukazom na § 19 a § 58 ods. 1 Autorského zákona. Žalovaný neuzatvoril hromadnú licenčnú zmluvu so žalobcom, ktorou by získal oprávnenie na verejný prenos vykonávaný v roku 2016 vo svojom ubytovacom zariadení. Skonštatoval, že žalovaný prevádzkuje ubytovacie zariadenie Hotel Golfer, v ktorom mal v roku 2016 v izbách umiestnených 30 zvukovoobrazových zariadení, pričom verejne deklaruje na internetových stránkach, že všetky izby sú vybavené satelitnou TV. Žalovaný nepreukázal, že by TV neboli vybavené signálom, ktorý by hostia mohli využívať. Okresný súd poukázal aj na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo 7. decembra 2006 vo veci C-306/2005, z 12. marca 2012 vo veci C-162/2010 a C-136/2009, podľa ktorých prevádzkovateľ hotelového zariadenia, ktorý poskytuje v izbách televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých prenáša signál, je používateľom, ktorý uskutočňuje verejný prenos. Tým, že žalovaný je členom Zväzu hotelov a reštaurácií SR, ktorý na svojej webovej stránke oznámil uzatvorenie kolektívnych licenčných zmlúv so spoločnosťami SOZA a Slovgram potvrdil, že vykonáva verejný prenos realizovaný v ubytovacích zariadeniach, nezískal ale súhlas autorov a iných nositeľov práv zastupovaných žalobcom. Podľa súdu prvej inštancie je technicky nemožné, aby pri televíznom vysielaní žalovaný používal iba diela autorov hudobných diel a výkonných umelcov zastrešovaných spoločnosťami, s ktorými žalovaný uzavrel zmluvy a zároveň nepoužíval diela nositeľov práv zastúpených žalobcom. Za obdobie od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016 žalovaný používal predmety ochrany formou verejného prenosu, čím porušoval výhradné autorské práva tým, že bez súhlasu žalobcu používal predmety ochrany verejným prenosom a preto vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Upriamil pozornosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 101/2011 považoval uzatvorenie licenčných zmlúv s inými používateľmi podľa sadzovníka odmieta z dôvodu akceptovania odmeny inými používateľmi za primeranú. A uzavrel, že žalobca si uplatnil bezdôvodné obohatenie iba vo výške zvyčajnej odmeny, t. j. v minimálnej výške. Súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP, toho času vedenom na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky, nakoľko žalovaný nepredložil žiaden dôkaz na preukázanie toho, že dané konanie týkajúce sa zneužívania dominantného postavenia žalobcu prebieha. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a vychádzajúc z plneného úspechu žalobcu v spore mu priznal náhradu trov konania v plnej výške.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 19. novembra 2020 sp. zn. 12Co/62/2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvom a treťom výroku potvrdil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Skonštatoval správnosť záverov okresného súdu ohľadom aktívnej vecnej legitimácie žalobcu a uviedol, že žalovaný nepreukázal, že niektorý nositeľ práv k vyššie uvedeným dielam výslovne vylúčil kolektívnu správu svojich práv s tým, že obrana žalovaného nespočívala ani v tom, že by uzatvoril licenčnú zmluvu s inými subjektmi správy autorských práv pre používanie audiovizuálnych diel verejným prenosom (za obdobie roku 2016). Odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalovaného týkajúcu sa nerozlučného spoločenstva v zmysle § 77 CSP. K námietke, že v konaní nebolo riadne preukázané vykonanie verejného prenosu z hľadiska počtosti neurčitej verejnosti vo vzťahu k obsadenosti ubytovacieho zariadenia, zaujal stanovisko, že súd prvej inštancie vychádzal z verejnej dostupných údajov a tiež z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nijakým spôsobom nerozporoval, konkrétne o tom, že v ubytovacom zariadení žalovaného sa v rozhodnom období nachádzalo 30 kusov zvukovo-obrazových zariadení. Poukázal na Súdny dvor EÚ, ktorý v rozsudku C-162/10 v rámci prejudiciálnej otázky konštatoval, že prevádzkovateľ hotelového zariadenia, ktorý poskytuje v izbách svojich hostí televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých prenáša signál, je používateľom, ktorý uskutočňuje verejný prenos. Dospel k záveru, že samotné umiestnenie zvukovo - obrazových zariadení t. j. televíznych prijímačov v izbách hotelového zariadenia ako také, síce nepredstavuje verejný prenos, avšak poskytovanie signálu hotelovým zariadením prostredníctvom televíznych prijímačov klientov v zariadení predstavuje nezávisle od používania techniky prenosu signálu verejný prenos v zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/2009 - ES z 22. mája 2011. Mal za to, že keďže žalovaný bol v rozhodnom období používateľom audiovizuálnych diel, bol povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce z použitia predmetu ochrany prostredníctvom organizácie

kolektívnej správy, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy vo vymedzenom odbore použitia predmetu ochrany, t. j. žalobcu. Zároveň doplnil, že aj podľa judikatúry Nejvyššího soudu České republiky aplikovateľnej v právnom prostredí Slovenskej republiky, možno sadzobníku organizácie kolektívnej správy v zásade prisúdiť hodnotu meradla výšky obvyklej autorskej odmeny (sp. zn. 30Cdo/2715/2015). S odkazom na ustanovenia § 215 ods. 1 CSP, § 217 ods. 1 prvá veta CSP bol odvolací súd názoru, že žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal okolnosť vedenia konkrétneho konania na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky a preto súd prvej inštancie správne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania; žalovaný nepredložil na preukázanie tohto svojho skutkového tvrdenia žiaden relevantný dôkaz. Na správnosti zamietnutia návrhu na prerušenie konania by nič nemenilo ani to, že v rámci odvolacieho konania, žalovaný ako novotu predložil dôkaz o tom, že na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky je vedené správne konanie pod č. SK 0011/OZDPaVD/2020 vo veci zneužívania dominantného postavenia žalobcom. Krajský súd v tomto smere uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je závislé od odpovede na otázku, či zo strany žalobcu prišlo k porušeniu zákazu zneužitia dominantného postavenia na trhu. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Namietal, že odvolací súd neprerušil odvolacie konanie, hoci v čase pred vydaním napadnutého rozsudku mal vedomosť o tom, že Protimonopolný úrad Slovenskej republiky začal proti žalobcovi 23. júla 2020 správne konanie vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa ustanovenia § 8 zákona o ochrane hospodárskej súťaže. Tým, že odvolací súd neprerušil súdne konanie do právoplatného rozhodnutia, zaťažil napadnutý rozsudok vadou predčasnosti. Podľa dovolateľa, žalobca v konaní nedisponoval aktívnou legitimáciou a nepreukázal existenciu verejného prenosu v zariadení žalovaného, čo argumentoval nálezom Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. ÚS 3102/16. Súd oboch inštancií sa riadne a presvedčivo nevysporiadali so zásadnou argumentáciou žalovaného predostretou v konaní. Naopak, odôvodnenia rozhodnutí sú svojvoľné a arbitrárne. Svojím povrchným arbitrárnym postupom pri dokazovaní a povrchným arbitrárnym spôsob aplikácie práva v rozpore so zásadou ochrany poctivej hospodárskej súťaže „potvrdili“ takýto rozporný a zneužívajúci postup žalobcu. Namietal, že odvolací súd poprel účel a význam ustanovenia § 175 ods. 1 písm. a/ Autorského zákona a vôbec ho ani neaplikoval. Závery odvolacieho súdu o aktívnej legitimácii žalobcu a o neexistencii nerozlučného spoločenstva na strane žalobcu popiera obsah, účel a význam toho ustanovenia, ktorý spočíva v povinnosti všetkých organizácií kolektívnej správy vykonávať správu práv v oblasti verejného prenosu spoločne a nie individuálne. Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd vzal za základ napádaného rozsudku skutkové závery okresného súdu, ktoré vyplynuli z nesprávneho hodnotenia rozsahu dôkazného bremena sporových strán, zo svojvoľného hodnotenia dôkazov a nedostatočného dbania na skutočnosti, ktoré vyšli počas konania najavo. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie a voči žalobcovi si uplatnil právo na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu nedošlo k vade zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Navrhol zamietnutie dovolania v zmysle § 488 CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené zo zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9.1. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľ uviedol, že odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií sú svojvoľné (arbitrárne).

10.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

10.2. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o

tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

10.3. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdny obchodný súd v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalovaného a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Vo svojom rozhodnutí odvolací súd uviedol, že žalobca bol vecne aktívne legitimovaný v konaní, pretože preukázal, že má na základe oprávnenia postavenie organizácie kolektívnej správy v zmysle § 144 ods. 1 Autorského zákona a vykonáva kolektívnu správu majetkových práv autorov a iných nositeľov práv a má uzatvorené rozšírené hromadné licenčné zmluvy. Súd bezdôvodné obohatenie v uplatnenej výške žalobcovi priznal, pričom vychádzal z pojmu zvyčajná odmena, ktorá prislúcha autorom a nositeľom s poukazom na § 442a ods. 2 a § 465a Občianskeho zákonníka. Ďalej v rozhodnutí uviedol, že rozsudok prvej inštancie je riadne a dostatočne odôvodnený, nie je arbitrárny a nie je prejavom svojvôle súdu prvej inštancie. Zdôraznil, že súd prvej inštancie vychádzal z verejnej dostupných údajov a tiež z tvrdení, že v ubytovacom zariadení žalovaného v Kremnici, sa v rozhodnom období nachádzalo 30 kusov zvukovo-obrazových zariadení. Nakoľko mal žalovaný v hotelovom zariadení preukázateľne umiestnené televízne prijímače vybavené príjmom, ktorý umožňuje príjem obrazovo-zvukových diel autorov, dochádzalo k ďalšiemu verejnému prenosu, keď v zmysle judikatúry je umiestnenie zvukovo-obrazových zariadení v izbách ubytovacieho zariadenia so signálom považované za ďalší verejný prenos. Keďže žalovaný bol v rozhodnom období používateľom audiovizuálnych diel, bol povinný plniť svoje povinnosti vyplývajúce z použitia predmetu ochrany prostredníctvom organizácie kolektívnej správy, ktorej bolo udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy vo vymedzenom odbore použitia predmetu ochrany, t. j. žalobcu. Ozrejmil dostatočne zrozumiteľne, že použitie diel z uvádzaných odborov bez súhlasu nositeľov autorských práv k nim (a bez uhradenia licenčnej odmeny) predstavuje neoprávnený zásah do práv ich nositeľov (autorov). Tento zásah na strane žalovaného zakladá majetkový prospech a na strane autorov, ktorých práva sú kolektívne spravované žalobcom, právo na jeho vydanie t. j. na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal okolnosť vedenia konkrétneho konania na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky, a z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania, nakoľko žalovaný nepredložil na preukázanie tohto svojho skutkového tvrdenia žiaden relevantný dôkaz.

11. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím prvoinštančného súdu, nemožno považovať za neodôvodnený. Podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný tak neopodstatnene namieta existenciu vady nedostatočného a svojvoľného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií.

12. K ďalšiemu dovolaciemu dôvodu uplatňovanému podľa § 420 písm. f/ CSP malo dôjsť arbitrárnym výkladom práva odvolacím súdom, ktorý v otázke aktívnej legitimácie žalobcu a neexistencie nerozlučného spoločenstva na strane žalobcu poprel obsah, účel a význam ustanovenia § 175 ods. 1 písm. a/ Autorského zákona, ktorý spočíval v povinnosti všetkých organizácií kolektívnej správy vykonávať správu práv v oblasti verejného prenosu spoločne a nie individuálne.

12.1. Arbitrárnosť môže mať v rozhodnutiach rôznu podobu. Podľa konštantnej judikatúry ústavného

súdu o arbitrárne rozhodnutie ide najmä vtedy, ak je svojvoľné. Môže tiež ísť o extrémny nesúlاد právnych záverov s vykonaným dokazovaním alebo môže ísť o taký výklad zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona. Arbitrárnosť môže tiež spočívať v takom hodnotení dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplyvajú prijaté skutkové závery. Arbitrárnosť teda znamená interpretačný exces. Arbitrárne rozhodnutie je spravidla spojené s nedostatočným odôvodnením, avšak nemusí to tak byť nevyhnutne. Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces (I. ÚS 115/2020).

12.2. Všeobecné súdy v sporovom súdnom konaní nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú poskytovať taký výklad a aplikáciu práva, ktorý je materiálnou ochranou zákonnosti, aby bola zabezpečená spravodlivá a účinná ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu (porovnaj čl. 2 ods. 1 Základných princípov CSP). Civilné sporové konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie. K základným právam strany sporu, obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, patrí i právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (o. i. veci G. R. proti Š., rozsudok zo dňa 21.X.1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, R. T. proti Š., rozsudok zo dňa 9.12.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, V. D. H. proti H., rozsudok zo dňa 19.4.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90), judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 226/03 zo dňa 12.5.2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23.6.2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 zo dňa 15.3.2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 zo dňa 23.8.2006, sp. zn. III. ÚS 36/2010 zo dňa 4.5.2010, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12.6.2008), nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojvoľnosti).

12.3 Za svojvoľu, ktorá má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky všeobecným súdom, treba považovať aj nerešpektovanie kogentnej normy a prílišný formalizmus pri výklade a aplikácii právnych noriem, ako aj prípady, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie nezdôvodnil buď vôbec alebo tak urobil celkom nedostatočne, prípadne ak ho založil na dôvodoch, ktoré v okolnostiach konkrétnej veci nemajú zjavne žiadnu relevanciu (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 110/09 z 2. apríla 2009).

12.4. Odvolací súd po preskúmaní námietky aktívnej vecnej legitimácie žalobcu konštatoval, že súd prvej inštancie sa touto otázkou zaoberal dostatočne a svoj správny právny záver dostatočne odôvodnil vo svojom rozsudku. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú oprávnením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-1587/2016-232/10421 z 18. augusta 2016, ako aj predchádzajúcim oprávnením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-663/2010-70/6165 z 11. mája 2010, v zmysle ktorých žalobca má v zmysle ustanovenia § 144 ods. 1 Autorského zákona postavenie organizácie kolektívnej správy majetkových práv autorov a iných nositeľov práv k literárnym, dramatickým, hudobnodramatickým, choreografickým, audiovizuálnym, fotografickým dielam, dielam výtvarného umenia, architektonickým dielam a dielam úžitkového umenia. Zvolil taký výklad zákona, ktorý má oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona, keď v tejto čiastkovej otázke vychádzal z § 79 ods. 1 a ods. 2 Autorského zákona, z ktorého vyplýva, že organizácia kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 na území Slovenskej republiky a je takto uvedená v evidencii organizácii kolektívnej správy môže uzavrieť s nadobúdateľom rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu, ktorou udeľuje súhlas na použitie všetkých diel nositeľov práv.

13. Dovolateľ prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP ďalej vyvodzoval z toho, že odvolací súd neprerušil odvolacie konanie, hoci v čase pred vydaním napadnutého rozsudku mal vedomosť o tom, že Protimonopolný úrad Slovenskej republiky začal proti žalobcovi správne konanie.

13.1. K tomu dovolací súd uvádza, že začatie správneho konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky automaticky neznamená, že tvrdenia žalovaného sú dôvodné, ani že žalobca zneužil dominantné postavenie a dopustil sa správneho deliktu, nakoľko samotné začatie správneho konania nemôže tieto skutočnosti prejedukovať. Výsledkom konania môže byť buď zastavenie správneho konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky potom ako žalobca riadne objasní dôvodnosť výšky licenčných odmien žalobcu alebo rozhodnutie o tom, že sa žalobca dopustil správneho deliktu, a v takom prípade Protimonopolný úrad Slovenskej republiky rozhodne o uložení prípadnej pokuty žalovanému. Licenčné odmeny, tak ako vyplývajú v relevantnom období z predložených licenčných zmlúv, sú zvyčajnými odmenami, nakoľko za zvyčajné licenčné odmeny možno považovať len také licenčné odmeny, za aké boli v relevantnom období skutočne udeľované licencie používateľom predmetov ochrany. Nakoľko Protimonopolný úrad nie je cenovým orgánom, ktorý určí aké licenčné odmeny sú primerané alebo zvyčajné, výsledkom konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky bude len rozhodnutie o tom, či sa žalobca dopustil správneho deliktu, ergo výsledok správneho konania nemá žiadnu relevanciu pre toto súdne konanie.

13.2. Na uvedenom základe možno konštatovať, že neprerušenie konania do rozhodnutia vo veci možného zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, sa odvolací súd s predmetnou kľúčovou otázkou tvoriacou jeden zo základov pre jeho rozhodnutie nevysporiadal arbitrárne. Dovolací súd zdôrazňuje, že predmetom súdneho konania bolo vydanie bezdôvodného obohatenia, na ktoré vznikol žalobcovi nárok v dôsledku vedomého a úmyselného protiprávneho konania žalovaného, ktorý neoprávnene používal predmety ochrany v správe žalobcu. Prípadný výsledok správneho konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky nemôže mať žiadnu relevanciu pre predmetné súdne konanie. Rozhodnutie súdu v prejednávanej veci nezávisí od otázky, ktorá by na základe podnetu žalovaného bola predmetom konania na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky, a to či zo strany žalobcu došlo k zneužívaniu dominantného postavenia podnikateľa pri vydaní jeho sadzovníka. Pre posúdenie dôvodnosti žalobcom uplatneného nároku je rozhodujúce zistenie výšky obvyklej licenčnej odmeny, t.j. odmeny za akú v rozhodnom období boli poskytované licencie iným používateľom a preto pokiaľ licenčná odmena vo výške podľa sadzovníka žalobcu bola dohodnutá s inými používateľmi pri uzatváraní hromadných licenčných zmlúv, na ktoré žalobca poukazuje, možno túto výšku považovať za odmenu obvyklú, výška ktorej je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca.

14. Dovolateľ namieta nesprávne hodnotenie rozsahu dôkazného bremena sporových strán, svojvoľné hodnotenie dôkazov a nedostatočné dbanie na skutočnosti, ktoré vyšli počas konania najavo.

14.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14.2. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, nie procesných strán. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania nevykoná

všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999).

14.3. Dovolací súd konštatuje, že podľa ustanovenia § 191 CSP dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov bez toho, aby z toho plynúce skutkové závery boli svojvoľné či ústavne neudržateľné, nie je vadou konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Najvyšší súd v súvislosti s námietkami dovolateľa týkajúcimi sa nedostatkov v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu konštatuje, že dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, v posudzovanom spore však dovolací súd takúto vadu nezistil.

14.4. Pokiaľ dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/86/2020). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. V preskúmvanej veci však dovolanie na takýchto argumentoch nespočívalo.

15. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca má na základe oprávnenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 1587/2016-232/10421 oprávnenie, ktoré bolo vydané dňa 18. augusta 2016, v zmysle ktorého má postavenie organizácie kolektívnej správy podľa § 144 ods. 1 Autorského zákona. Z listinných dôkazov, ktoré predložil žalobca na CD nosiči i v písomnej forme mal súd za to, že preukázal, že podľa § 79 ods. 1 a 5 Autorského zákona uzatvára rozšírené hromadné licenčné zmluvy, ktorými udeľuje súhlas na používanie diel, a to jednak za nositeľov práv zastupovaných podľa § 164 Autorského zákona na zmluvnom základe a za nositeľov práv, ktorí nie sú žalobcom zastupovaní s poukazom na § 19 a § 58 ods. 1 Autorského zákona. Do spisu žalobca založil prehľad druhov predmetov ochrany, ku ktorým vykonáva v zmysle oprávnenia správu a ktoré boli v žalovanom období použité aspoň v základných slovenských televíznych staniciach. V roku 2016 zastupoval žalobca na základe zmlúv 3370 slovenských nositeľov práv, o čom predložil do spisu zoznam nositeľov práv, zároveň aj zoznam zahraničných organizácií kolektívnej správy práv s ktorými má recipročné zmluvy o zastupovaní. Do konania predložil 13 zmlúv a jednu recipročnú zmluvu so zahraničným partnerom na preukázanie svojich tvrdení. Požiadavka žalovaného na predloženie zoznamu všetkých autorov a nositeľov práv, ktorých zastupuje žalobca a na predloženie zoznamu predmetov ochrany bola v rozpore s princípom kolektívnej správy v kontexte úpravy uvedenej v autorskom zákone.

16. Dovolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. Z uvedeného je zároveň zrejmé, že Civilný sporový poriadok strane konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie žalovaného v danej veci aj využili (neboli im odňaté).

17. Dovolateľom odkazovaný nález Ústavného soudu České republiky III. ÚS 3102/16 posudzuje, či v prevádzke sťažovateľa dochádzalo k sprístupňovaniu televíznych športových prenosov vo verejnom priestore, či výkon moderátora športových podujatí je možné považovať za výkonného umelca. Z predmetného nález dovolaciemu súdu vyplýva, že závery v ňom sa netýkali verejného prenosu uskutočňovaného prevádzkovateľmi ubytovacích zariadení prostredníctvom technických zariadení v izbách ubytovacích zariadení, čo bolo predmetom tohto konania.

18. Dovolací súd na uvedenom základe dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.